

Den 17. april 2024
MIM 49-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til støddæmpere til biler og industrielle maskindele i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af stoffet chromtrioxid til funktionel forkromning af støddæmpere til biler og industrielle maskindele i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til den spanske virksomhed Talleres Aykrom og den polske virksomhed Tenneco Automotive Eastern Europe. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet i perioder indtil udgangen af 2028. Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 26. april 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I de konkrete sager drejer det sig om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold er ikke tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere. Kommissionen har derfor fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger. Regeringen vurderer, at de pålagte krav ikke lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges afgørende vægt på vedtagelse af skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger af arbejdstagere, som mindst svarer til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen vil ikke kunne støtte forslagene, medmindre dette krav imødekommes.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til forkromning af støddæmpere til biler og industrielle maskindele.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 26. april 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra den spanske virksomhed Talleres Aykrom og den polske virksomhed Tenneco Automotive Eastern Europe om fortsat anvendelse af op til 104 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af støddæmpere til biler (Tenneco Eastern Europe, 100 tons).
2. Til anvendelse til forkromning af ruller, plader og fremstillingsværktøjer til industrielle maskiner (Talleres Aykrom, 4 tons)

Virksomhederne fremsendte henholdsvis d. 18. november 2021 og d. 4. maj 2022 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som henholdsvis d. 5. december 2022 og 16. august 2023 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, ikke er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere for Talleres Aykrom, men passende for Tenneco Eastern Europe. RAC anbefalede, at begge virksomheder udfører studier for at vurdere mulighederne for at reducere udsættelsen for arbejdstagere yderligere, herunder yderligere automatisering. Udvalget anbefalede derudover, at Talleres Aykrom inden for 12 måneder forbedrer risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, herunder ved at installere punktudsug, effektive luftrensningsteknologier, overdækning af produktionslinjerne samt systemer til at overvåge luftudsugningen. RAC anbefalede endelig, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer samt måleprogrammer for udledningen til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. Udvalget finder Talleres Aykroms substitutionsplan troværdig for en 7-årig periode. SEAC finder Tenneco Eastern Europes substitutionsplan utroværdig for den søgte 12-årige periode, men troværdig for en 7-årige godkendelsesperioder. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering sættes til udgangen af 2028 for Tenneco Eastern Europe og til april 2029 for Talleres Aykrom.

Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives godkendelse med frister for fornyet vurdering ved udgangen af 2028 til begge virksomheder. Godkendelserne gives under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne implementerer RACs anbefalinger om studier af mulighederne for yderligere reduktion af arbejdstagernes udsættelse, samt gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet. Endelig er det en forudsætning, at Talleres Aykrom implementerer yderligere risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som RAC anbefaler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakt tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til de specifikke anvendelser. Det bemærkes for begge ansøgninger, at de beregnede estimater af ansattes udsættelse for chrom(VI) i arbejdsmiljøet i visse tilfælde er højere end den danske grænseværdi på 1 µg chrom(IV) pr. m³, samt at der i begge ansøgninger er målinger, der er højere end den danske grænseværdi. Produktionen i Talleres Aykrom er desuden baseret på brug af åndedrætsværn hele dagen og vurderes ikke at kunne accepteres efter dansk lovgivning. Kommissionen har for begge ansøgninger fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger. Regeringen vurderer, at de pålagte krav ikke lever op til de danske arbejdsmiljøkrav.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges afgørende vægt på vedtagelse af skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger af arbejdstagere, som mindst svarer til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen vil ikke kunne støtte forslagene, medmindre dette krav imødekommes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.